

Αλλεργική ρινίτιδα

Η αλλεργική ρινίτιδα αποτελεί ένα συχνό πρόβλημα δημόσιας υγείας. Υπολογίζεται ότι 1 στα 5 άτομα πάσχει από αλλεργική ρινίτιδα. Πολύ συχνά όμως, η συχνότητα και σοβαρότητά της υποεκτιμάται. Ως αλλεργική ρινίτιδα ορίζεται η φλεγμονή του επιθηλίου της μύτης που προκαλείται από την υπερβολική αντίδραση του οργανισμού έναντι κάποιων αεροαλλεργιογόνων (σκόνη, γύρη, ακάρεα... η λίστα είναι ατέλειωτη). που συνοδεύεται από συμπτώματα όπως, καταρροή (πρόσθια ή οπίσθια), παροξυσμικούς παρμούς (φταρνίσματα), συμφόρηση (μπούκωμα) με συνοδό κνησμό της μύτης ή του φάρυγγα. Προκαλείται από την υπερβολική αντίδραση του οργανισμού έναντι κάποιων αεροαλλεργιογόνων (σκόνη, γύρη, ακάρεα... η λίστα είναι ατελείωτη). Η αλλεργική ρινίτιδα μπορεί να είναι μόνιμη ή διαλείπουσα, ήπια ή σοβαρής μορφής.

Η αλλεργική ρινίτιδα μπορεί να συνοδεύεται και από άλλες παθήσεις όπως το αλλεργικό άσθμα, αλλεργική-ατοπική δερματίτιδα και η αλλεργική επιπεφυκίτιδα

A) Διάγνωση

Η διάγνωση της αλλεργικής ρινίτιδας γίνεται με το λεπτομερές ιστορικό (ερωτήσεις για την πάθηση) και την κλινική εξέταση από εξειδικευμένο Ωτορινολαρυγγολόγο, ενώ επιβεβαιώνεται κατά κύριο λόγο με την εκτέλεση των δερματικών δοκιμασιών νυγμού με αλλεργιογόνα και την αναζήτηση των ειδικών αντισωμάτων στο αίμα με ειδικές εργαστηριακές μεθόδους (IgE, RAST). Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να ζητηθεί περαιτέρω έλεγχος.

Ο ειδικός ιατρός θα συνεκτιμήσει όλα τα παραπάνω και θα διακρίνει την αλλεργική ρινίτιδα από άλλες μορφές χρόνιας ρινίτιδας που υπάρχουν όπως αγγειοκινητική, λοιμώδης φαρμακευτική, ηωσινοφιλική, επαγγελματική, ορμονική κ.ά.

Ασθενείς που εμφανίζουν συμπτώματα άσθματος χρήζουν τακτικής ιατρικής παρακολούθησης.

B) Η θεραπεία της αλλεργικής ρινίτιδας βασίζεται στα εξής:

Αποφυγή αλλεργιογόνων

Συνήθως η πλήρης αποφυγή των αλλεργιογόνων είναι ανέφικτη. Την καλύτερη αποτελεσματικότητα φαίνεται να έχει η αλλεργία στα επιθήλια ζώων (γάτα, σκύλος), που φυσικά προτείνεται η απομάκρυνση του ζώου. Οι γύρεις ταξιδεύουν με τον άνεμο δεκάδες χιλιόμετρα, συνεπώς η αποφυγή τους είναι αδύνατη. Προτείνεται βέβαια σε αυτούς τους ασθενείς η αποφυγή κυκλοφορίας τις μέρες και ώρες υψηλής γυρεοφορίας, και μέτρα, όπως κλειστά παράθυρα στο σπίτι ή το αυτοκίνητο και κλιματισμός.

Φαρμακευτική θεραπεία

Πρόκειται για τη θεραπεία που έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων της αλλεργικής ρινίτιδας. Τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται επιλέγονται με βάση το είδος των συμπτωμάτων του ασθενή και τη βαρύτητά τους.

Τα κυριότερα είναι :

A) Αντιισταμινικά

Πρόκειται για φάρμακα που χορηγούνται από το στόμα ή τοπικά (μύτη και μάτια). Είναι τα πιο ευρέως χρησιμοποιούμενα και αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά την καταρροή, το φτέρνισμα και τη φαγούρα. Δεν έχουν αποτέλεσμα όταν το κύριο σύμπτωμα είναι η δυσχέρεια της ρινικής αναπνοής (μπούκωμα της μύτης). Δρουν αναστέλλοντας τη δράση της ισταμίνης, η οποία είναι υπεύθυνη για τα περισσότερα από τα συμπτώματα της αλλεργικής ρινίτιδας.

Τα τοπικά αντιισταμινικά (μύτη και μάτια) είναι εξίσου αποτελεσματικά με τα από του στόματος και στερούνται της βασικής τους ανεπιθύμητης ενέργειας, την υπνηλία. Έχουν ταχύτερη έναρξη δράσης (εντός 10') και άριστο προφίλ ασφάλειας. Δεν παρουσιάζουν αλληλεπίδραση με άλλα φάρμακα και είναι πολύ καλά ανεκτά (δεν προκαλούν δηλαδή δυσαρέσκεια κατά τη χρήση τους).

B) Ενδορινικά spray κορτιζόνης

Πρόκειται για ρινικά spray κορτιζόνης που χρησιμοποιούνται στην αλλεργική και μη αλλεργική ρινίτιδα και όταν το προεξάρχον σύμπτωμα είναι το μπούκωμα. Καταπολεμούν την αλλεργική φλεγμονή, τα περισσότερα όμως χρειάζονται λίγες μέρες για να λειτουργήσουν, για αυτό πρέπει να χρησιμοποιούνται εγκαίρως. Είναι φάρμακα με εξαιρετικό προφίλ ασφάλειας. Η βιοδιαθεσιμότητα της κορτιζόνης σε αυτή την μορφή είναι εξαιρετικά χαμηλή το οποίο σημαίνει ότι η κορτιζόνη δεν έχει συστηματική δράση και έτσι αποφεύγονται οι παρενέργειες της.

Γ) Αποσυμφορητικά

Πρόκειται για φάρμακα που ανακουφίζουν μόνο από το μπούκωμα (χωρίς να αντιμετωπίζουν κάποιο άλλο σύμπτωμα της αλλεργικής ρινίτιδας) προκαλώντας σύσπαση των αγγείων της μύτης προσωρινά. Η πολυήμερη όμως χρήση τους προκαλεί ολοένα και μεγαλύτερη ρινική συμφόρηση (rebound φαινόμενο) με αποτέλεσμα ο ασθενής να πέφτει σε ένα φαύλο κύκλο εξάρτησης. Τελικά δημιουργείται "φαρμακευτική ρινίτιδα". Είναι χρήσιμα φάρμακα για την άμεση και προσωρινή ανακούφιση του ασθενή μέχρι να δράσουν τα ενδορινικά spray κορτιζόνης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΑΠΟΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ 3-5 ΗΜΕΡΕΣ. ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΦΑΡΜΑΚΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΛΛΕΡΓΙΚΗΣ ΡΙΝΙΤΙΔΑΣ.

Δ) Ανοσοθεραπεία

Είναι η μοναδική αιτιολογική θεραπεία. Αλλάζει τον τρόπο που το ανοσοποιητικό μας αντιμετωπίζει το αλλεργιογόνο (ως εχθρό). Πρόκειται για ενέσιμη ή υπογλώσσια θεραπεία που συνήθως διαρκεί 3-5 χρόνια. Τα αποτελέσματα είναι ήδη ορατά από τον πρώτο χρόνο της θεραπείας. Το σημαντικότερο είναι ότι επηρεάζει τη φυσική πορεία της νόσου.